

โครงการจัดเก็บผลงานดร.ป่วย อึ้งภากรณ์

(โครงการ Puey's Collection)

ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของโครงการฯ

อาจารย์ ป่วย ไม่เพียงแต่มีชื่อเสียงในวงการเศรษฐศาสตร์เท่านั้น ท่านยังมีผลงานในสาขาวิชาการอื่น ๆ อีกมากมาย ผลงานและชีวิตของท่านเป็นสิ่งที่น่าสนใจและควรค่าแก่การศึกษา ดังนั้น คณะกรรมการห้องสมุดเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จึงได้เริ่มโครงการ Puey's Collection ขึ้นเมื่อปี 2525 โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของโครงการห้องสมุดป่วย อึ้งภากรณ์

วัตถุประสงค์ของโครงการ Puey's Collection คือ เพื่อให้มีการรวบรวมงานเขียนของอาจารย์ป่วย งานที่ผู้อื่นเขียนเกี่ยวกับตัวท่าน ผลงานในช่วงที่ท่านดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตลอดจนสิ่งของบางอย่างที่เป็นสมบัติส่วนตัวของท่าน งานเขียนและสิ่งของดังกล่าวจะเก็บรวบรวมไว้ในห้อง Puey's Collection ซึ่งจะอยู่ในห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ เพื่อเป็นการสะดวกแก่ผู้สนใจจะศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับชีวิตและงานของท่าน ห้อง Puey's Collection นี้ จะเป็นอนุสรณ์แก่อาจารย์ป่วย ผู้ริเริ่มบุกเบิกให้แก่คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ขอบเขต

ผลงานของ ศาสตราจารย์ ดร.ป่วย อึ้งภากรณ์ หมายถึงสิ่งที่ ดร.ป่วย ได้คิดทำขึ้น หรือมีส่วนร่วมทำขึ้น รวมทั้งสิ่งที่บุคคลอื่น ๆ ได้จัดทำขึ้นที่เกี่ยวกับ ดร.ป่วย และผลงานของท่าน

- “ข้อเขียน” ได้แก่ จดหมายต้นฉบับ ร่างคำปราศรัย บันทึกข้อราชการที่มีได้จัดพิมพ์เผยแพร่
- “สิ่งพิมพ์” ได้แก่ บทความ เอกสาร หนังสือ ที่จัดพิมพ์เผยแพร่
- “สิ่งบันทึก” ได้แก่ ภาพถ่าย เทป สิ่งที่ระลึก
- “อื่น ๆ” ได้แก่สิ่งของที่ คร.ป่วย มอบให้และผู้อื่นมอบให้ เป็นต้น

การดำเนินงาน

ในช่วงปี พ.ศ. 2525 - 2526 คณะเศรษฐศาสตร์ได้มอบหมายให้อาจารย์ทวี หมื่นนิกร รับผิดชอบในการดำเนินงานตามโครงการโดยอาจารย์ทวีได้รวบรวมเอกสาร หนังสือ ภาพถ่าย และของที่ระลึกต่าง ๆ ที่เก็บอยู่ในห้องทำงานเดิมของอาจารย์ป่วย รวมทั้งจากที่ต่าง ๆ ภายในคณะเศรษฐศาสตร์ เช่น จาก เลขานุการคณะเศรษฐศาสตร์ อาจารย์ประจำคณะฯ บางท่าน ฝ่ายประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัย ตลอดจนบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยและหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นต้น เอกสารและสิ่งของที่รวบรวมได้เก็บอยู่ ณ ห้องทำงานเดิมของอาจารย์ป่วยที่คณะเศรษฐศาสตร์ ชั้น 5

งานเขียนและสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ป่วย ที่มีอยู่และหาได้ในขณะนั้นแยกประเภทได้ดังนี้

1. ข้อเขียนของอาจารย์ป่วย เช่น หนังสือ บทความ คำนำ รายงาน จดหมาย บันทึกคำปราศรัยสุนทรพจน์
2. สิ่งพิมพ์ของหน่วยงานและองค์การทั้งของรัฐและของเอกชนที่อาจารย์ป่วยเกี่ยวข้องโดยตรงทั้งภายในและต่างประเทศ (เป็นประธาน กรรมการ ที่ปรึกษา) เช่น รายงาน บันทึก....
3. สิ่งพิมพ์ที่บุคคลอื่นเขียนเกี่ยวกับอาจารย์ป่วย เช่น หนังสือ บทความ บทสัมภาษณ์ ฯลฯ
4. สิ่งพิมพ์ที่ไม่เกี่ยวกับชีวิตและงานของท่านโดยตรง เป็นสิ่งที่อาจารย์ซื้อหามาอ่าน และบุคคลอื่นมอบให้ เช่น ตำรา วารสาร นวนิยาย รายงาน ฯลฯ
5. อื่น ๆ เช่น ภาพถ่าย ของใช้ส่วนตัว สิ่งระลึกต่าง ๆ

ต่อมาในปี พ.ศ. 2526 ทางสำนักหอสมุดได้แบ่งเนื้อที่ให้ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ จำนวน 80 ตารางเมตร และทางมหาวิทยาลัยได้อนุมัติให้เงินงบประมาณรายได้พิเศษประจำปี 2526 จำนวน 135,000 บาท เพื่อจัดทำห้องป่วย อึ้งภากรณ์ พร้อมครุภัณฑ์ภายในห้อง

หลังจากห้องป่วยฯ ได้จัดทำเสร็จประมาณต้นเดือนมกราคม 2527 ได้ขนย้ายเอกสาร หนังสือ ภาพถ่าย และสิ่งของที่ระลึกต่าง ๆ ที่เก็บอยู่ ณ ห้องทำงานเดิมของอาจารย์ป่วย ที่คณะเศรษฐศาสตร์ ชั้น 5 มาเก็บที่ห้องป่วย อึ้งภากรณ์ และได้ทำพิธีเปิดห้องป่วย อึ้งภากรณ์ ในวันที่ 23 มกราคม 2527 ซึ่งตรงกับวันครบรอบ 35 ปีของคณะเศรษฐศาสตร์ ในโอกาสนี้ทางห้องสมุดได้จัดนิทรรศการ เอกสาร

จดหมาย ภาพถ่าย หนังสือ และเครื่องใช้ต่าง ๆ ของอาจารย์ป่วยให้ผู้สนใจเข้าชม

ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2527 ถึงปัจจุบัน (มีนาคม 2528) ทางห้องสมุดได้จ้างบรรณารักษ์ประจำห้องป่วยฯ เพื่อดำเนินการจัดแยกประเภทเอกสาร และทำบัตรรายการเอกสาร ภาพถ่าย หนังสือ ตลอดจนการจัดทำคู่มือช่วยค้นเอกสารต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกในการค้นหาเอกสารในห้องป่วยฯ

การแยกประเภทเอกสารในห้องป่วย

ห้องสมุดได้แยกเอกสารที่เป็นงานเขียนของอาจารย์ทั้งหมด รวมทั้งต้นฉบับลายมือ ชีวประวัติ และข้อเขียนที่บุคคลอื่นเขียนถึงอาจารย์ป่วย โดยแบ่งแยกตามหัวเรื่องดังต่อไปนี้

- การคลัง (กค)
- การเงินและการธนาคาร (กธ)
- การพัฒนาชนบท (กช)
- ความสัมพันธ์กับต่างประเทศ (กต)
- การเมืองและการปกครอง (กป)
- การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม (กพ)
- กฎหมาย (กม)
- การศึกษา (กศ)
- กวีนิพนธ์ (กว)
- ค่านาและค่าไว้อาลัย (คว)
- ศาสนาและจริยธรรม (ศน)
- เศรษฐกิจทั่วไป (ศก)
- เศรษฐกิจระหว่างประเทศ (ศป)
- สุนทรพจน์ (สพ)
- เบ็ดเตล็ด (บต)

สำหรับเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ของหน่วยงานและองค์การทั้งของรัฐและของเอกชนที่อาจารย์ป่วยเกี่ยวข้องกับโดยตรงทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เช่น เป็นประธาน กรรมการ ที่ปรึกษา ฯลฯ ก็จักจัดแยกเอกสารตามชื่อของหน่วยงานนั้น ๆ เช่น อาจารย์ป่วยเคยเป็นนายกสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย ก็จักจัดแยกเอกสารเข้าแฟ้ม สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย

เอกสารทุกชิ้นที่เก็บในห้องป่วยฯ จะมีคู่มือช่วยค้น คือบัตรบรรณนิเอกสาร

สำหรับหนังสือ ภาพถ่าย เทป วีดีโอเทป สไลด์ ก็จักดำเนินการจัดประเภทต่อไป นอกจากนี้ทางโครงการฯ ยังต้องจัดหาและติดตามเอกสารที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ป่วยจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่ยังไม่ได้รับ

หรือได้ไม่ครบ เช่น งานสารบรรณมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ ฯลฯ

การหารายได้เข้าโครงการ Puey's Collection

1. การจัดทำตราห้องปวย อึ้งภากรณ์

คณะกรรมการห้องสมุดได้ติดต่อกับ คุณสุนทร วิไล จากกองหัตถศิลป์ กรมศิลปากร ให้ออกแบบตราห้องปวย อึ้งภากรณ์ ให้ หลังจากได้แบบตราห้องปวยแล้ว คณะกรรมการห้องสมุดได้จัดทำสติ๊กเกอร์ตราห้องปวย อึ้งภากรณ์ ออกจำหน่าย โดยจัดทำ 2 ขนาด ๆ ละ 1,000 แผ่น รายได้จากการจำหน่ายสติ๊กเกอร์นี้ นำเข้าโครงการ Puey's Collection

2. การจัดพิมพ์หนังสือ "คิดถึงอาจารย์ปวย"

คณะกรรมการห้องสมุดได้จัดพิมพ์หนังสือคิดถึงอาจารย์ปวยออกจำหน่าย จำนวน 2,000 เล่ม ราคาจำหน่ายเล่มละ 30 บาท รายได้จากการจำหน่ายหนังสือนี้ นำเข้าสมทบโครงการ Puey's Collection แต่เนื่องจากมีผู้สนใจซื้อหนังสือเล่มนี้มาก ทางคณะกรรมการห้องสมุดจึงได้จัดพิมพ์ขึ้นใหม่อีกจำนวน 3,000 เล่ม โดยให้ลิขสิทธิ์การจัดพิมพ์แก่สำนักงานพิมพ์ดอกหญ้า ทั้งนี้ทางสำนักพิมพ์ดอกหญ้าให้เงินเข้าโครงการ Puey's Collection เป็นเงิน 15,000 บาท

3. การประชาสัมพันธ์ให้ศิษย์เก่าและผู้สนใจบริจาคเงินเข้าโครงการ Puey's Collection

ขณะนี้โครงการ Puey's Collection มีเงินคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2527 จำนวน 478,121.82 บาท (สี่แสนเจ็ดหมื่นแปดพันหนึ่งร้อยยี่สิบเอ็ดบาทแปดสิบสองสตางค์)

นอกจากนี้ ยังมีเงินของโครงการห้องสมุดปวย อึ้งภากรณ์ อีกเป็นจำนวน 458,228.63 บาท (สี่แสนห้าหมื่นแปดพันสองร้อยยี่สิบแปดบาทหกสิบสามสตางค์)

ผู้ที่สนใจจะบริจาคสมทบทุนโครงการนี้ ติดต่อได้ที่ ห้องสมุดเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพฯ 10200 โทร. 223 - 9223

คณะกรรมการห้องสมุดเศรษฐศาสตร์

ปีการศึกษา 2527

